

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. An, & quomodo finiatur jurisdictio, & potestas Delegati judicis morte ejusdem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

guitur sententia, quasi lata non fuisset, juxta *o. cessante. 60. de appellat.*

Cessat tertiò jurisdicção delegati judicis, si causa ad certum tempus, intra duos vel tres menses v. g. decidenda, commissa fuit, tempus tamen elapsum est, antequam causa decideretur, nisi terminus præfixi temporis in favorem partium, communi consensu partium fuerit prorogatus, *c. diocesibus. 2.* limitata enim talis forma commissionis cum sit, consequenter limitatio illius observari debet, & possunt tamen partes eam limitationem prorogare, cum in favorem scilicet earum sit addita, nisi à delegatis expressè prohibita fuerit facienda ex partium consensu prorogatio, aut aliunde appareat, terminum non tam in favorem partium, quam ob bonum commune, & publicum fuisse præscriptum. Nihil tamen obest certi temporis limitatio, intra quod decidenda causa sit, si post illud elapsum fieri adhuc possit executio, cum termini illi non tam ad exequendam, quam ad ferendam sententiam præfixi sint.

§. II.

An, & quomodo finiatur jurisdicção, & potestas Delegati judicis morte ejusdem?

Quòd morte ipsius delegati expiret delegatio, si facta hæc sit personæ, proprium delegati nomen exprimendo, committo v. g. hanc causam cognoscendam & decidendam Titio, sentiunt Canonistæ communiter, eo quòd in tali casu videatur electa industria personæ, ad successorem non transiens. Si verò delegatio facta fuit Dignitati, seu sub nomi-

ne Dignitatis, Episcopo v. g. Præposito, Decano hujus Ecclesiæ, morte delegati non expirat jurisdicção, sed ad successorem in eadem dignitate transit, etiam si res adhuc sit integra, & nondum cepta cognosci causa; sicuti enim in priore casu persona, quæ moritur, ita in hoc casu Dignitas electa est, quæ nunquam interit *c. quoniam 14. h. 2.* neque tamen, ut cognoscatur, num delegatio facta sit personæ, aut dignitati, ad sola verba attendendum est, utrum scilicet sub nomine proprio delegati, an sub nomine dignitatis fuerit facta delegatio, sed potius inspicienda est præsumpta voluntas committentis ex variis conjecturis & causæ arduitate, ac circumstantiis colligenda. Quòd si tamen simul proprium nomen delegati & Dignitas illius expressa sit, tibi Petro, Episcopo Compostellano, causam hanc dijudicandam committo, ita ut dubiū esse possit, utrum personæ, an dignitati facta fuerit commissio, si de voluntate delegantis ex aliis conjecturis constare non possit, censenda est hujusmodi commissio esse personalis, sive intuitu personæ facta, & ad successorem non transire, sive præponatur, sive postponatur proprium nomen personæ, nomini dignitatis; universim enim loquendo, per speciem restringitur, & determinatur genus, ergò etiam nomen dignitatis genericum per specificum nomen personæ restringitur, ut ultra personam proprio nomine expressam non extendatur, ac deposita etiam dignitate per resignationem v. g. aut translationem, commissio hæc non extinguatur, sed causa decidi possit ab hoc delegato, etiam si dignitatem adjectam non amplius habeat (nisi ob de-

lictum

si eum dignitate illa privatus sit talis, aut nisi statum impossibile cum dignitate annexa assumpserit) modò tempore delegationis, seu commissionis factæ, capax fuerit hujus commissionis. Si tamen plures ad eandem causam adjudicandam fuerint delegati, & unus eorum moriatur, reliquorum etiam delegatio, & jurisdictio expirat, prout habetur in *c. unus 42. h. t.* cum enim in tali casu omnes simul, & conjuncti procedere jussi sint, & omnes habeantur pro uno, consequenter si unus eorum moriatur, aut ex alio capite jurisdictioe privetur, reliqui nihil amplius poterunt circa causam sibi delegatam, nisi fortassis cum clausula, *si non omnes possint* &c. fuisset commissio facta, ut vivente adhuc altero inchoata causa jam fuisset, vel saltem, qui modò mortuus est, vivens adhuc vices suas alii condelegato commisisset.

§. III.

An, & quando potestas judicis delegati expiret morte delegantis?

SI delegatus ad justiciam, nondum suscepit uti suâ jurisdictione, citando v. g. reum, ita ut res adhuc sit integra, expirat jurisdictio illius per mortem tam civilem, quam naturalem delegantis, sive hanc sciat delegatus, sive non sciat, modò publicè non ignoretur. Si verò causa commissa jam cœpta sit, non expirat illa per mortem delegantis, sed perpetuatur, usque dum causa commissa, & jam cœpta, finita fuerit, prout habetur *exc. 9. 20. & 30. h. t.* Neque enim re nondum cœpta efficaciter jurisdictio in delegatum translata fuit *c. quamvis 6. h. t. in 6.* Ad hanc autem perpetuandam in delegato

jurisdictionem, ut per mortem delegantis non expiret, licet sola citatio partium, ante mortem delegantis facta, sufficiat, quamvis ad partem nondum pervenerit, juxta *c. Gratium* non tamen sufficit sola subdelegatio, neque alia ad iudicium præparatio, citationem præcedens, ut est vocare notarium, testes, præcipere, ut citatio fiat, cum actus isti propriè non sint judiciales; qui etiam extra territorium iudicis, & sine causæ cognitione fieri possunt. Quæ autem hætenus dicta sunt de expirante jurisdictione delegati per mortem delegantis, etiam intelligi debent de expirante jurisdictione subdelegati per mortem subdelegantis.

§. IV.

Quibus casibus jurisdictio delegata non expiret per mortem delegantis etiam si res integra sit?

SUNT tamen aliqui casus, in quibus jurisdictio delegata non expirat per mortem delegantis, quamvis res adhuc integra sit. Et primò quidem, si ordinario iudici causa aliqua adjudicanda delegetur, quæ etiam sine tali delegatione jurisdictioni illius ordinariæ subest; in talenim casu, etiam si moriatur delegans re adhuc integra, potest tamen vi ordinariæ suæ jurisdictionis talem causam examinare, & judicare iudex hic, cum in hoc casu mandatam delegationis tantùm fuerit accessorium jurisdictioni ordinariæ, excitans illam ad satisfaciendum officio suo, juxta *c. licet 12. de off. ord.*

Secundò si jurisdictio seu commissio facta sit, nomine sive ratione Dignitatis committentis, ut si expressè dicatur: *Sedes Apostolica tibi hoc committit*; tum sicut ipsa Dignitas nunquam perit, sed